Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ГАЛОЎНАЕ КІРАЎНІЦТВА АДЗІНАЙ ГІДРА-МЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ пры НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ

ГАЛОЎНАГА КІРАЎНІЦТВА І ГІДРАМЕТІНСТЫТУТА

Адрас рэдакцыі: Менск, Шырокая 28. Галоўнае Кіраўніцтва АГМС БССР. Тэл. 24271 і 23280.

№ 19 (132) | 11—20 снежня | 1933 г.

ЗМЕСТ

СІНАПТЫЧНЫ АГЛЯД ЗА ДЭКАДУ

Гэтая дэкада характэрна сухім, ясным надвор'ем з вельмі нізкімі тэмпературамі, якія дасягалі ў паўночных раёнах БССР да —27 —28°.

Такое паніжэнне тэмпературы выклікана ўваходам халоднага марскога арктычнага паветра, якое пранікла на нашу тэрыторыю з паўночнага ўсходу.

11 снежня БССР занята вобласцю нізкага ціску з масамі цёплага марскога палярнага паветра, дзякуючы чаму мы наглядаем у гэты дзень узмацненне вятроў, і снегапады па ўсёй краіне, а таксама досыць высокія тэмпературы паветра, якія дасягалі на поўначы краіны да —2, —3°.

12 снежня на тэрыторыю БССР уваходзіць халоднае марское арктычнае паветра, якое дае рэзкія змены ўсіх метэаралагічных элементаў: яснае неба, паслабленне вятроў да слабых, а таксама паніжэнне тэмпературы, якая ў некаторых мясцах дасягае —18, —20°.

У наступныя дні 13 і 14 снежня БССР знаходзіцца пад уплывам высокага ціску ў масах марскога арктычнага паветра.

У гэтыя дні захоўваецца сухое і яснае надвор‘е і працягваецца далейшае паніжэнне тэмпературы, якое даходзіла на поўначы рэспублікі да —27, —28⁰.

У наступныя дні 15, 16 і 17 снежня марское арктычнае паветра паступова ператвараецца ў кантынентальна-палярнае, шляхам доўгага знаходжання на кантыненце. У гэтыя дні мы наглядаем яшчэ далейшае паніжэнне тэмпературы, якая дасягала ў Барысаве да —29⁰.

18 снежня з поўначы пачынае насоўвацца на тэрыторыю БССР цёплае марское палярнае паветра, якое выклікала павелічэнне воблачнасці да поўнай, значнае павышэнне тэмпературы да —6 —7⁰ у паўночных раёнах і выпадзенне снега.

19 снежня тэрыторыя БССР ужо цалкам занята цёплым марскім палярным паветрам, якое выклікала далейшае павышэнне тэмпературы на поўначы краіны да —5⁰.

20 снежня мы наглядаем яшчэ далейшае павелічэнне вільготнасці, узмацненне вятроў, павышэнне тэмпературы, снегапады, а мясцамі і марасячыя дажджы, што ўтварае пераход к сырому і цёпламу надвор‘ю.

І. Харлап.

Метэаралагічная характарыстыка за 11—20 снежня

Тэмпература паветра на працягу гэтай дэкады хісталася ў вельмі шырокіх межах. У 1-ы дзень яна роўна —5 —7⁰, прычым на поўначы вышэй чым на поўдні. 12-га ў паўночна-ўсходняй палове БССР т-ра дасягае —16 —18⁰, такім чынам зніжаецца на 10—12⁰. У паўднёва-заходняй палове падзенне значна меншае, усяго на 1—3⁰.

У наступныя дні працягваецца зніжэнне т-ры і сярэднія сутачныя т-ры на поўначы дасягаюць —24⁰, а на поўдні —20⁰. 18-га ў паўночна-заходняй палове БССР т-ра адразу павысілася прыкладна на 10⁰. 19-га і 20-га павышэнне ідзе па ўсёй БССР; 20-га маем на поўначы —2⁰, а на поўдні —5 —8⁰.

Сярэдняя дэкадная т-ра хісталася каля —12 —13⁰ і была, такім чынам, на 8—9⁰ ніжэй нармальнай. Максімальная т-ра хісталася ад +1 да —6, а мінімальная ад —20 да —28⁰.

Ападкаў за дэкаду выпала вельмі мала ад 1 да 5 мм. Выключэннем з‘яўляецца толькі паўднёвая трэць БССР, дзе выпала некалькі больш ападкаў, мясцамі нават больш 10 мм, у Жыткавічах каля 18 мм і ў Людвінаве каля 14 мм.

Выпадалі ападкі пераважна ў апошнія 2 дні дэкады.

Снегавы насціл з‘явіўся ўжо на ўсёй тэрыторыі БССР, вышыня яго на апошні дзень дэкады роўна ў большасці пунктаў каля 10 см. Амаль па ўсёй БССР 11-га наглядалася мяцель.

Вятры на працягу дэкады рэзка змянілі свой напрамак ад заходніх да паўночна-ўсходніх і нават усходніх. Сярэднія хуткасці іх невялікія 2—4 м/сек. Максімальныя хуткасці дасягалі 10—12 м/сек.

Воблачнасць хісталася ад 60 да 80% агульнага пакрыцця неба.

Н. Малішэўская.

АЖЫЎЛЕННЕ АЗІМЫХ

Шматгадовыя дадзеныя паказваюць, што ў БССР значны процант азімых пасеваў гібне ад неспрыяючых умоў зімовага перыяда. Такое становішча ставіць перад працоўнымі масамі БССР, навукова-даследчымі ўстановамі, практычнымі работнікамі соц. сельскай гаспадаркі на мясцах неабходнасць дакладнага вывучэння тых фактараў, якія абумоўліваюць гібель азімых пасеваў і тым самым прыносяць вялікія страты соцыялістычнай с. гаспадарцы. Зусім зразумела, што пэўнае месца ў гэтым пытанні займаюць кліматычныя ўмовы, і вывучэнне ўплыву апошніх на становішча азімых культур мае вялікае значэнне.

Вывучэнне і ажыццяўленне агратэхнічных мерапрыемстваў, якія з'яўляюцца адным з асноўных фактараў у барацьбе за высокі ўраджай павінна сумяшчацца з вывучэннем прыроды, з вывучэннем уплыву метэаралагічных фактараў на становішча азімых, з тым каб магчыма было-б весці барацьбу з неспрыяючымі ўмовамі і збегнуць ад штогодніх страт.

У гэтым годзе Сельска-Гаспадарчым Сектарам адзінай Гідраметслужбы БССР арганізавана ажыўленне азімых на 32 метстанцыях БССР і ў 150 пунктах, якія згодна пастановы НКЗБ размешчаны па ўсім раёнам БССР—у калгасах і соўгасах. Ажыўленнем азімых ставіцца мэта даць дакладныя звесткі плануючым і гаспадарчым арганізацыям аб жыццяздольнасці азімых пасеваў, сігналізаваць аб дрэнным становішчы для своечасовага прыняцця адпаведных мер.

Ажыўленне азімых магчыма вытвараць трыма метадамі: маналітным, цукровым і водным. Найбольш простым з іх з'яўляецца маналітны метад, які не патрабуе дапаможнага абсталявання (тарэлкі, цукар і інш.). Таму ажыўленне азімых у пунктах, размешчаных у калгасах і соўгасах, прадугледжана правесці маналітным метадам, а на сельска-гаспадарчых метстанцыях цукровым метадам, перавагай якога з'яўляецца тое, што вынікі ажылення магчыма атрымаць праз некалькі дзён пасля ўзяцця пробы.

Усе паказанні па вытвару работ па ажыўленню азімых Сельска-Гаспадарчым Сектарам АГМС БССР разасланы як на метстанцыі, так і па ўсім Раённым Зямельным аддзелам БССР для давядзення іх непасрэдна на пункты—у соўгасы і калгасы. Неабходна адзначыць, што частка райземаддзелаў зусім не ўсвядоміла важнасці гэтай работы і, не гледзячы на шматлікія напамінкі як з боку НКЗБ, так і з боку Сельгасектара АГМС БССР, імі яшчэ да гэтага часу не вылучаны пункты ажыўлення і адказныя працаўнікі па правядзенню гэтай работы. Выходзячы з вышэйпаказанага Сельгассектар АГМС БССР зварачвае ўвагу ўсіх раённых зямельных арганізацый, усёй грамадскасці на неабходнасць арганізацыі ажылення азімых у соўгасах і калгасах.

Паколькі праца па ажыўленню азімых вельмі складаная, яна павінна праводзіцца пад непасрэдным кіраўніцтвам раённых аграномаў, у супраціўным выпадку выканаўцы гэтай працы могуць атрымаць няправільныя вынікі, а значыць Сельгассектар будзе няправільна інфармаваць плануючыя і гаспадарчыя арга-

Табліца вынікаў метэаралагічных на…

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Тэмпература паветра 11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		Сярэдняя	Нармальн.	Максімальная	Мінімальная	Число, калі нагляд. мінімум	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %%
(Вазерны)	2	Дрыса[1])	—5	—18	—16	—16	—24	—24	—17	—6	—6	—2	—	—13	—	0	—27	16	77
	3	Полацак[2])	—5	—16	—16	—16	—24	—24	—19	—8	—6	—2	—	—14	—5	0	—28	15	84
	—	Вялікія-Лукі[3])	—6	—13	—11	—14	—22	—23	—20	—8	—4	—3	—	—12	—	0	—26	16	86
	63	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва[4])	—7	—17	—15	—18	—19	—20	—21	—10	—7	—4	—	—14	—6	—2	—24	17	84
(Вадападзельны)	8	Лепель[5])	—6	—15	—18	—18	—20	—21	—1	—8	—6	—3	—	—13	—	—1	—24	16	85
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў[6])	—5	—16	—20	—21	—18	—19	—18	—9	—7	—3	—	—13	—5	—1	—26	14	87
	16	Менск[7])	—6	—13	—19	—20	—18	—17	—17	—9	—7	—3	—	—13	—4	—2	—25*	14	85
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка[8])	—6	—13	—19	—19	—16	—16	—18	—9	—7	—4	—	—13	—4	—2	—24	14	85
	25	Асіпавічы[9])	—6	?	?	—17	—14	—15	—18	—14	—7	—4	—	—12	—5	—2	—24	14	80
	10	Орша[10])	—6	—16	—14	—18	—18	—20	—20	—11	—7	—5	—	—13	—6	—2	—23	16	77
	19	Горкі[11])	—6	—18	—14	—18	—18	—20	—19	—12	—7	—5	—	—14	—6	—3	—23	16	87
(Раўнінны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак[12])	—9	—10	—17	—20	—14	—14	—16	—9	—7	—4	—	—12	—	1	—22	14	86
	30	Мар.-Сосны[13])	—6	—10	—20	—19	—14	—13	—15	—11	—7	—5	—	—12	—4	—2	—22	14	79
	21	Магілеў	—5	—13	—17	—17	—17	—18	—19	—12	—7	—5	—	—13	—5	—3	—21	17	87
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў[14])	—6	—16	—15	—17	—16	—18	—16	—14	—7	—7	—	—13	—5	—5	—20	16	89
	191	Касцюковічы[15])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	31	Турск[16])	—6	—13	—16	—17	—16	—14	—17	—14	—7	—6	—	—13	—5	0	—21	14	84
	32	Жлобін[17])	—6	—11	—16	—13	—15	—14	—18	—14	—7	—6	—	—12	—5	—4	—21	18	85
(Нізінны)	33	Жыткавічы[18])	—7	—8	—20	—20	—14	—12	—14	—10	—7	—5	—	—12	—3	—3	—28	14	80
	37	Калінкавічы[19])	—7	—9	—18	—15	—14	—12	—14	—14	—8	—6	—	—12	—4	—3	—25	13	82
	39	Лельчыцы[20])	—7	—8	—18	—16	—14	—11	—13	—12	—8	—6	—	—11	—	1	—26	14	84
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	83	Барба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	38	Гомель[21])	—7	—11	—16	—11	—15	—13	—14	—15	—8	—8	—	—12	—5	—5	—20	13	—
	35	Васілевічы[22])	—7	—9	—17	—16	—13	—14	—14	—15	—8	—6	—	—12	—4	—3	—23	14	81
	40	Людвінава[23])	—7	—9	—19	—17	—14	—12	—16	—15	—10	—8	—	—13	—4	—6	—27	14	—

[1]) мяцель (20); [2]) мяцель (11), туман (15); [3]) мяцель (11, 14); [4]) мяцель (11); [5]) мяцель (11, 20);
…туман (20); [11]) галалёд (19, 20); [12]) мяцель (16), туман (14); [13]) снегавы занос (11), туман (15);
…мяцель (11), туман (14); [20]) туман (14), мяцель (16); [21]) туман (14); [22]) галалёд, туман (20);

х **назіранняў за 11—20 снежня 1933 г.**

лі нагляд. мінімум	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпература паверхні глебы: Максім.	Мінімальн.	Чысло, калі нагляд. мінімум	Ападкі ў мм: 11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		Сума	Снегавы насціл: Вышыня ў см	Шчыльнасць	Характарысты снегавага насцілу
16	77	—	—	—	..	..	0.2	..	..	..	..	..	0.3	1.0	—	1.5	11	—	роўнамерны
15	84	—	—	—	3.0	..	0.4	..	..	..	0.2	..	1.0	0 5	—	5.1	17	0.24	роўнамерны
16	86	0	—	—	..	.	..	..	..	..	0.1	..	0.1	0.3	—	0.5	14	0.22	роўнамерны
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	84	—2	—28	16	3.0	..	..	..	..	..	..	..	1.0	1.0	—	5.0	22	0.22	роўнамерны
16	85	—	—	—	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	..	0.1	0.3	—	1.5	11	0.23	няроўнамерн
—	—	—	—	—	1.0	0.2	0.1	0.1	0 2	0.2	0.2	..	1.0	1.0	—	4.0	10	—	няроўнамерн
—	—	—	—	—	0.1	0.1	0.2	0 1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	2.0	—	3.0	10	—	няроўнамерн
14	87	—	—	—	1 0	..	..	..	..	..	0 5	0.1	0.3	1.0	—	2.9	8	0.15	роўнамерны
14	85	—2	—15	14	2.0	..	0.1	0.1	0.1	..	0.1	0.1	0.5	1.0	—	4.0	8	0.16	роўнамерны
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	85	—1	—22	13	0 4	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.5	0.4	0.1	2.0	—	3.9	18	—	—
14	80	—	—	—	..	..	0.3	0.1	..	0.1	..	0.3	0.1	0.2	—	1.1	3	0.20	—
6	77	—	—23	13	0.6	..	..	0.3	..	..	..	0.2	0.5	1 0	—	2.6	6	0.16	роўнамерны
6	87	—2	—21	16	0.3	..	0.1	..	..	..	0.1	0.3	0.2	3 0	—	4.0	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	86	—	—21	14	0.1	0.1	0.1	0.1	1.0	..	0.3	0.2	0.3	1.0	—	3.2	—	—	—
4	79	—2	—23	14	1.0	..	..	0.1	0.2	..	..	0.5	1 0	1.0	—	3.8	13	—	няроўнамерн
7	87	—	—	—	1.0	..	..	..	..	..	..	..	..	2.0	—	3.0	4	—	роўнамерны
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	89	—	—	—	1.0	..	..	..	..	..	0.4	..	0 5	3.0	—	4.9	3	—	роўнамерны
—	—	—	—	—	0.6	0.1	0.6	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	3.0	3.0	—	7.8	15	—	няроўнамерн
4	84	—1	—21	13	0.3	..	..	..	..	..	0.1	..	1.0	2.0	—	3.4	8	0.11	роўнамерны
8	85	—	—	—	0.6	..	..	0.1	0.1	0.2	..	..	3.0	2 0	—	6.0	9	0.6	роўнамерны
4	80	—	—22	14	1.0	0.1	..	1.0	0.3	0.2	..	0.1	1.0	14.0	—	17.7	14	0.12	роўнамерны
3	82	—	—	—	1.0	..	..	0.1	0.6	..	..	0.1	0.1	2 0	—	3.9	8	0.11	роўнамерны
4	84	—	—	—	0.5	1.0	0.2	..	3.0	?	?	?	0.2	1.0	—	—	13	—	роўнамерны
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	0.4	0 1	..	0.1	0.2	..	0.1	0.1	0.1	5.0	—	6.1	—	—	—
4	81	—	—22	14	0.6	0.1	..	..	1.0	..	0.1	0.1	0.5	3.0	—	5.4	8	0.15	роўнамерны
4	—	—3	—21	14	2.0	0.1	0.1	0.1	2.0	3.0	2.0	1.0	..	4.0	—	14.3	13	—	—

); 6 7):) мяцель (1[illegible], 20), ізмаразь (13, 18); 8) мяцел[illegible] (14, 20); 9) мяцель (13, 14);
); 14) мяцель (11) [illegible]галёд (20); 15) мяцель (20); 16) мяцель (11), туман (14); 17) мяцель (11); 18) туман (14
)); 23) туман (14).

Табліца вынікаў метэаралаг. назіранняў за 11—20 снежня 1933 г.

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Вецер: Пераважаючы: Напрамак	Вецер: Пераважаючы: Хуткасць	Вецер: З максім. хуткасцю: Напрамак	Вецер: З максім. хуткасцю: Хуткасць	Інсаляцыя ў %%	Сярэдняя воблачнасць у 10-балавай сістэме: Агульная	Сярэдняя воблачнасць у 10-балавай сістэме: Ніжняя	Сярэдні стан паверхоўнага пласта глебы (на глыб. 10—15 см)
I. Паўночны (Вазёрны)	2	Дрыса	—	2	NW	12	—	6	6	замерзшая
	3	Полацак	W	2	W	7	—	6	6	„
	—	Вялікія Лукі	NW	4	SW	15	—	8	6	„
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва	E	4	W	7	19	6	6	замерзшая
II. Пераходны (Вадападзельны)	8	Лепель	W	4	E	10	—	6	6	замерзшая
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	„
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	„
	13	Барысаў	NW	2	SW	10		6	6	замерзшая
	16	Менск	NE	2	S	7	—	8	6	„
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	.	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка	NE	4	SW	14	—	8	6	замерзшая
	25	Асіпавічы	NW	—	NE	12		8	5	„
	10	Орша	W	2	W	10	—	6	6	„
	19	Горкі	W	4	W	12	—	6	6	„
III. Цэнтральны (Раўнінны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак	NE	4	W	14	—	8	8	замерзшая
	30	Мар'іна-Сосны	W	4	E	10	—	8	6	„
	21	Магілеў	N	4	NW	7	—	6	6	замерзшая
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў	W	4	W	10	—	8	8	замерзшая
	191	Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	„
	31	Турск	S	2	S	5	—	8	8	„
	32	Жлобін	W	4	SW	12	—	8	6	„
IV. Паўднёвы (Нізінны)	33	Жыткавічы	E	2	W	7	—	8	6	замерзшая
	37	Калінкавічы	NE	4	W	7	—	8	8	„
	39	Лельчыцы	W	4	W	7	—	8	8	„
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	—
	83	Барба	—	—	—	—	—	—	—	—
	38	Гомель	NE	4	NE	—	—	8	6	замерзшая
	35	Васілевічы	NE	4	NE	10	14	8	8	„
	40	Людвінава	N	4	E	7	—	10	10	—

нізацыі аб становішчы азімых культур. Таму райземаддзелы павінны ўдзяляць гэтай справе максімум увагі, з тым каб кожны пункт, кожны ўчастак, кожная пляцоўка назірання за азімымі пасевамі былі дасканальна вывучаны.

Кіраўнік Сельска-Гаспадарчага Сектара
Бюро Надвор'я БССР *С. Орман.*

Умовы замярзання рэк БССР у зіму 1933-34 году і вынікі прагноза аб замярзанні

Як вядома, замярзанне рэк залежыць галоўным чынам ад ходу тэмпературы паветра. У бягучым годзе канчатковы пераход тэмпературы паветра к адмоўным тэмпературам адбыўся 16-га лістапада, і дзякуючы гэтаму з гэтага часу пачаўся асенне-ледаходны перыяд, які закончыўся лёдаставам к канцу першай дэкады снежня. У гэтым перыядзе мы мелі праходжанне трох хваль холаду ў наступным парадку: першая хваля холаду адбылася каля 20 лістапада, другая каля 30 лістапада і апошняя хваля холаду праходзіла каля 7-8 снежня.

Як паказваюць нагляданні, пры праходжанні першай хвалі холаду звычайна пакрываюцца лёдам толькі невялікія спакойныя рэчкі, пруды, вазёры і некаторыя ціхаводы. У далейшым з новай хваляй холаду лёдастварэнне ахапляе больш буйныя рэчкі, вазёры і ўчасткі рэк, і толькі з трэцяй і наступнымі хвалямі холаду рэкі замярзаюць канчаткова.

Прычым працэсы лёдастварэння пачынаюцца і праходзяць з некаторай паслядоўнасцю фаз. У пачатку паяўляюцца забераґі, г. зн. павярховы лёд у самага берага ракі, дзе маюць месца вельмі невялікія хуткасці вады. Потым узнікае сала— рыхлыя і невялікай таўшчыні льдзінкі, а ў далейшым, дзякуючы змярзанню гэтых павярховых льдзінак і ўсплыванню данага лёду, пачынаецца спачатку невялікі, а потым больш густы лёдаход, які паступова ператвараецца ў сплашны лёдаход.

Калі на рацэ мы наглядаем сплашны лёдаход, тады дастаткова адбыцца невялікай задержцы плывучых льдзінак, пры наліччы адмоўных тэмператур паветра, як шыбка пачнецца і закончыцца працэс лёдаставу.

Пяройдзем зараз к разгляданню працэсаў лёдастварэння ў бягучым 1933 годзе на рэках БССР.

У гэтым годзе мы наглядалі тып позняга і ўскорана праходзячага лёдаходу, які характарызуецца пераважным заходня-ўсходнім перамяшчэннем цэнтраў павышанага атмасфернага ціску з нязначным увaходам ядзер холада палярнага паходжання ў канцы верасня і пачатку кастрычніка.

У сапраўднасці мы мелі першае паяўленне заберагі сала на рацэ Зах. Дзвіне 16 лістапада, якое потым распаўсюдзілася к 20-му на ўсе астатнія рэкі Беларусі, а на малых рэках, як, напрыклад, Свіслачы і Ведрычы, мы маем к гэтаму часу пачатак лёдаходу.

У далейшым 21—25 лістапада наглядаецца на ўсіх рэках пачатак лёдаходу, які то паслабляецца, то ўзмацняецца, дзякуючы

праходжанню вышэйадзначаных хваль холаду, і ў канцы завяршаецца лёдаставам.

Лёдастаў адбыўся на рэках БССР у наступным парадку: 23 лістапада на р. Свіслачы, 27 лістапада—на Пцічу, далей 29 лістапада мы маем частковы лёдастаў вышэй водпаста на р. Дняпро ля Магілева, 1-га снежня—на р. Сажу ля Гомеля і на р. Бярэзіне ля м. Бярэзіно, 2-га снежня—на р. Бярэзіне ля Барысава і Бабруйска, 3-га снежня—на р. Зах. Дзвіне ля Веліжа, на р. Дняпро ля Жлобіна, на р. Бярэзіне ля Парыч і на Сажу ля Прапойска, потым 4-га снежня—на р. Зах. Дзвіне ля Віцебску, на р. Дняпро ля Рэчыцы і на рацэ Прыпяці, 5-га снежня—на р. Дняпро ля Смаленску, 8-га снежня—на р. Дняпро ля Лоева і ў апошнім 9-га снежня—на р. Дняпро ля Н.-Быхава і Холмеча.

Наогул кажучы, лёдастаў на малых рэчках адбыўся на працягу з 23 па 27 лістапада, а на буйных рэках з 29 лістапада па 9 снежня 1933 г.

У параўнанні з шматгадовымі сярэднімі тэрмінамі лёдаставу, замярзанне рэк БССР у гэтым годзе наступіла ў тэрміны, якія нязначна адрозніваюцца ад нармальных (сярэдніх) тэрмінаў канчатковага лёдастава, як гэта відаць з наступнай табліцы:

Рака	Пост	Тэрмін лёдаставу ў 1933 годзе	Нармальны (сярэдні) тэрмін замярзання	Заўвагі
Зах. Дзвіна	Веліж	3—XII	30—XI	—
„ „	Віцебск	4—XII	8—XII	—
Дняпро	Смаленск	5—XII	8—XII	—
„	Магілёў	29—XI	30—XI	Частковы лёдастаў вышэй водпаста адбыўся 29-XI—33 г.
Бярэзіна	Барысаў	2—XII	4—XII	—
„	Бабруйск	2—XII	30—XI	—
Сож	Гомель	1—XII	28—XI	—
Прыпяць	Мозыр	4—XII	8—XII	—

Гідралагічным сектарам Бюро Надвор'я БССР 29 кастрычніка быў складзен канчатковы прагноз аб тэрмінах замярзання рэк БССР у 1933 годзе, які прадугледжваў:

1) к канцу першай і пачатку другой дэкады лістапада паяўленне сала і пачатак лёдаходу на рэках БССР.

2) Канчатковы лёдастаў:

а) на рэках у пачатку першай дэкады снежня і

б) на вазёрах, каналах і малых рэках у канцы трэцяй дэкады лістапада.

Разгледжваючы апраўданасць гэтага прагноза і ўлічваючы тое, што за дапушчальную памылку пры прагнозах аб тэрмінах за такую памылку лічацца памылкі менш 7-8 сутак, пры ўмове дачы прагноза на тэрмін ня менш чым 1 месяц уперад, мы бачым, што прагноз тэрміна пачатка ўзнікнення сала і лёдаходу на рэках Беларусі быў здавальняючы, а прагноз аб тэрмінах канчатковага лёдаставу—добры.

А. Свадкоўскі.

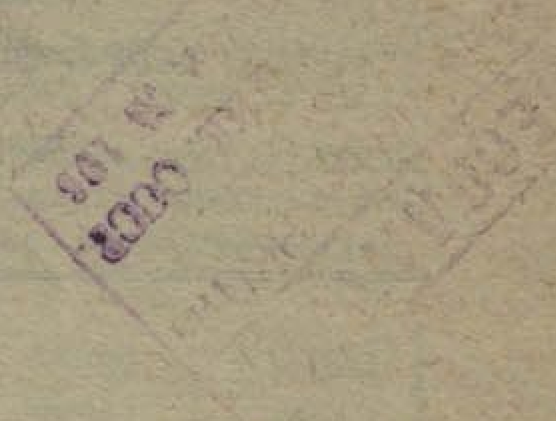
Адказны рэдактар *П. Мамаеў*

Тэхнічны рэдактар *П. Дудкін.*

Члены рэдкалегіі { *А. Кайгарадаў*, *П. Бугаеў*

Друкарня БелАН. Гарліт № 560. Заказ № 14. Тыраж 1000 экз. 9 стар.

Москва

Софийская набережная № 2

Гидрометеоролог.

станция ЦБЮ

